

۵- بازار جهانی مس در سال ۱۹۸۶

با نگاهی به بازار جهانی مس در سال ۱۹۸۶، بنظر آسان می رسد که نتیجه گیری نمود که اتفاق مهمی رخ نداده باشد. چرا که به هر حال تجارت مس وضعیت بحرانی بخود نگرفت و سطح قیمت های فرآورده های مس نیز دچار افزایش نگشت.

معدنک سال ۱۹۸۶، برای این فلز سرخ رنگ، سالی خالی از حادثه نبود. با فسخ قراردادهای قدیمی مربوط به مس کاتداستاندارد و مس اعلا، کل مبنای تجارت مس در "بورس فلزات لندن" (LME) دچار تغییر گردید. جای قراردادهای قدیمی، قراردادهای مس استاندارد حاکم شد که شامل قرارداد مربوط به انواع کاتدهای استاندارد، تمام انواع سیم مسی با استثنای چهار نوع آن و بالاخره مس نوع "A" می گردد. شایان ذکر است که قرارداد مربوط به مس نوع "A"، شامل تمام کاتدهای مس اعلا و بهترین انواع سیم مسی می شود.

این تغییر برای حل این مشکل صورت گرفته بود که در اثر وجود سیم مسی قابل تحویل - لکن با کیفیت پایین - در انبارها - قراردادهای مربوط به مس اعلا ارزش خود را از دست داده بود. لکن تغییر یاد شده نه تنها حل مشکل ننمود بلکه مزید بر این مشکل شد. در طی سال ۱۹۸۶، بخش اعظمی از سیم های با کیفیت پایین، از "لیورپول" به خارج صادر شد که این امر تا حدی معلول کمبود سیم مسی در اروپا آنهم در اواسط سال ۱۹۸۶ و تا حدی نیز معلول تقاضای یک مجتمع عمده اروپایی برای این فرآورده آنهم جهت انجام تعهدات مربوط به یکی از قراردادهای خود مبنی بر تحویل کابل با قطر زیاد بود. سال گذشته برای پروژه "مس" اسکونیدیدا" (Escondida)

درشیلی نیز، سالی بسیار تا سفیر انگیز بشمار می رود. در اوایل سال ۱۹۸۶ چنین بنظر می رسید که مجتمع "اوتوکومپو"ی فنلاند (Outokumpu)، در مالکیت معدن مذکور شریک گردد. لکن در ماه فوریه، دولت فنلاند بدلیل مخالفت بودن با رژیم حاکم برشیلی، مجتمع "اوتوکومپو" را از سهم شدن در واحدهای تولیدی موجود درشیلی برحذر داشت. معهذاً در ماه دسامبر، وضعیت دچار دگرگونی شد.

شرکت "یوتا اینترنشنال" (Utah International) که قرار است بعنوان شرکت عملیاتی برای "اسکونیدیا" انجام وظیفه نماید، به جانب واحدهای ذوب مس اروپا روی آورد و جهت فروش کنسانتره مس "اسکونیدیا" به آنها، پیشنهاد انعقاد قراردادهائی را نمود. واحدهای مربوطه در عوض می بایست تعهداتی مالی را بعهده می گرفتند که لازم آن استفاده از جوه صندوقهای خود و تضمین دولتهای متبوع آنها نبود. در این میان، مجتمع "اوتوکومپو" نیز در صدر لیست واحدهای مذکور قرار گرفت و این بار دست اندرکاران این مجتمع اطمینان داشتند که معامله مذکور صورت خواهد گرفت، بخصوص آنکه بدلیل عدم احتیاج به تضمین دولت، لازم نبود تا پول نقد مورداحتیاج، واحد پول فنلاند باشد. در حال حاضر از چگونگی انجام این معامله، اطلاع بیشتری در دسترس نیست.

از سوی دیگر، در زمینه تولید جهانی مس، توجه به کشور پاپوا گینه جدید و معدن مشهور "اوکی تدی" (OK Tedi) معطوف گردید.

نماینده فروش تولیدات معدن "اوکی تدی" - شرکت Metallgesellschaft - در چهارمین سه ماهه سال ۱۹۸۶ میلادی

به انعقاد قراردادهائی برای فروش کنسانتره مس این معدن نمسود ، بطوریکه معدن یا دسده در حال حاضر تماما "سرگرم عملیات استخراج مس می باشد .

البته از آنجا نیکه در حال حاضر با زار مس در شرف تغییر جهت به سمت فعالیتهاى مرتبط با واحدهای ذوب مس و دور شدن از فعالیتهاى استخراجی مس می باشد ، لذا دست اندرکاران معدن "ا وکی تدی" در فکر آنند که در صورتیکه در ماههای اولیه ، فروش تولیدات کنسانتره خود با موفقیت روبرو نگردند ، مبادرت به برپائی یک واحد ذوب مس نمایند . همچنین شایعات حاکی از آن است که گردانندگان این معدن احتمالاً زمین های اطراف این معدن را نیز مورد اکتشاف قرار خواهند داد تا بدینوسیله به ذخایر با زهم بیشتری دسترسی پیداکنند .

شرکت "ریوتینتومینهرا" (Rio Tinto Minera) ، شرکت تابعه " RTZ " (در اسپانیا) ، سرانجام مبادرت به تعطیلس نمودن معادن مس خود بنا مهای " هولوا " (Huelva) و " سانتیاگو " (Santiago) نمود . هرچندکه تلاش اولیه آن برای تعطیلس نمودن معادن مذکور با شکست سختی روبرو گردید که دلیل آن اعتصاب کارگران و شکوائیه های ارائه شده به دادگاههای ناحیه بود . دست اندرکاران شرکت "ریوتینتومینهرا" امیدوارند که در آینده ای نزدیک همراه با بهبود وضعیت با زار مبادرت به بازگشائی معادن مذکور بنمایند . در این میان تعدادی از ناظران معتقدند که شرکت نامبرده واحد ذوب مس خود در " هولوا " را تعطیل نساخته است و معدن " Neves Corvo " واقع در ناحیه مرزی و در کشور پرتغال - نیز بزودی شروع به تولید می نماید و در انتظار واحد ذوب مس متعلق به خود است . لازم به تذکر است که شرکت " RTZ " از جمله سهامداران معدن " Neves Corvo "

محسوب می شود. اتحادیه های کارگری اسپانیا و تعدادی از ناظران مربوطه، این موضوع را برای آینده، معدن "ریوتینتومینا" را مطلوب نمی دانند.

در ایالات متحده نیز شرکت "کنه کات" (Kennecott) واحد معظم خود در "یوتا" را با زگشائی نمود و این امر در پی قولی که به کارگران آن، هنگام توافق بر سر مسئله، دستمزدها آنهم در یک سال قبل داده شده بود، صورت پذیرفت. قرار بود که واحد "یوتا" در سه ماهه سوم سال ۱۹۸۷ با زگشائی گردد، لکن زمان با زگشائی آن به جلو انداخته شد. معذک این با زگشائی چندان قبل از موعد مقرر صورت نگرفت که بتواند کمبود حاصله از اعتصاب طولانی کارگران واحسدنوب "مونترال هورن" (Montreal Horne) - وابسته به شرکت "نوراندا" (Noranda) - را خنثی سازد. اعتصاب چهار ماهه مذکور، موجب فشار به بازاریار مس ایالات متحده گردید و حتی نزدیک بسود منجر به عرضه مس از انبارهای مس "بورس فلزات لندن" شود. لکن خوشبختانه این اعتصاب به موقع و در ماه فوریه پایان یافت.

در کانادا نیز اقداماتی در راستای ادغام دو معدن "کومینکو" (Cominco) و "لورنکس" (Lornex) و بوجود آمدن شرکتی به نام "Highland Valley Copper" صورت پذیرفت. دست اندرکاران معدن "تک" (Teck) نیز خود را وارد این جریان نموده اصرار بر آن دارند که با تاسیسات خودیه این مشارکت بپیوندند. احتمال می رود که درخواست آنها پذیرفته شود.

علی رغم تمام تحولات فوق، در سال مذکور سطح قیمت های مس بسیار فاقد تحرک بود. قیمت های مس در پایان سال ۱۹۸۶ به ۹۰۰ لیره استرلینگ برای هر تن رسید و حداقل و حداکثر سطح قیمت ها نیز در طول

سال بترتیب برابر با ۸۶۰ و ۹۴۰ لیره استرلینگ بود. پایین بودن سطح قیمت‌های بازار، هم بطور مطلق و هم هنگامی که با شاخص تعدیل‌کننده تورم، ارزیابی کردند (که در این صورت به "هبه" بیشتری ماند تا به "فروش") موجب عدم بروز منازعه شدیدی در مورد "مازاد قیمت" (Premium) تولیدکنندگان مس، نگردید.

مصرف‌کنندگان آلمان غربی خواهان حذف "مازاد قیمت" (Premium) بودند بخصوص که قراردادهای جدید "بورس فلزات لندن"، فاقد سیستم خودکار کاهش ارزش بود. لکن تولیدکنندگان مس مصمم بودند که از حذف "مازاد قیمت" جلوگیری بعمل آورند و در این رابطه نیز متذکر می شدند که این "مازاد قیمت" مربوط به دریافت وجهی جهت تضمین تحویل و کیفیت فرآورده، برای مکان مشخصی است. مصرف‌کنندگان آلمان غربی، این استدلال را مردود می شمردند چرا که تصریح می نمودند معمولاً "تحویل فرآورده" خریداری شده شامل انواع خریداری شده یا عرضه شده به بازار توأم با تاخیر صورت می گیرد و در هر حال، "مازاد قیمت" درخواستی از میزان هزینه حمل به واحدهای خصوصی، افزونتر است.

از سوی دیگر، مصرف‌کنندگان مذکور نیز خاطر نشان می ساختند که قصد آن ندارند که تولیدکنندگان مس را تحت فشار قرار داده و ببه اصطلاح "از آب کره بگیرند" و ادعان می داشتند که سطح قیمت‌های تولیدکنندگان پایین می باشد و در این مورد کاملاً وضعیت تولیدکنندگان را درک می نمایند. لکن متذکر می گردیدند که اخذ "مازاد قیمت" همانا راه حل این مشکلات نیست چرا که

---

(۱): آن بخش از قیمت که مازاد بر قیمت‌های اسمی است.

"مازاد قیمت" موجب می شود که من عرضه شده توسط تولیدکنندگان نتواند با من موجود در بازار آداب رقابت بر خیزد و در نتیجه ، مصرف کنندگانی که قرارداد های با تولیدکنندگان مربوطه به امضاء رسانیده اند در معرض تهدید مصرف کنندگانی قرار میگیرند که می توانند از عرضه کنندگان ارزان تر من ، کالا را دریافت دارند .

دست اندر کاران صنعت من آلمان غربی نیز برای اثبات گفته خویش ، مبادرت به انعقاد قراردادهای پایه ای کمتری نسبت به گذشته نموده اند و قصد دارند برای حفظ توازن ، متوسل به بازار نقدی گردند . این امر بدین معناست که احتمالاً سال ۱۹۸۷ در مقایسه با سال ۱۹۸۶ ، شاهد تاثیر بیشتری نسبت به نیروهای عرضه و تقاضا (بازار) خواهد بود .

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

مأخذ:

Metal Bulletin Monthly, April 1987, P.85.